

ข้อเสนอ

ว่าด้วยบทบาทของรัฐ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ
เอกชนในการจัดการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อเสนอ

ว่าด้วยบทบาทของรัฐ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ
เอกชนในการจัดการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

373.246 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ส691ข ข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และเอกชนในการจัดการศึกษา
กรุงเทพฯ: 2564
68 หน้า
ISBN: 978-616-270-338-6
1. ข้อเสนอเชิงนโยบาย 2. บทบาทการมีส่วนร่วม 3. ชื่อเรื่อง

ข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน ในการจัดการศึกษา

สิ่งพิมพ์ สกศ. ลำดับที่ 34/2564
พิมพ์ครั้งที่ 1 พฤศจิกายน 2564
จำนวน 1,000 เล่ม
ISBN 978-616-270-338-6
ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่ กลุ่มพัฒนานโยบายด้านการมีส่วนร่วมและสมัชชาการศึกษา
สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
99/20 ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ
โทรศัพท์ 0-2668-7123 ต่อ 2534 โทรสาร 0-2243-1128
เว็บไซต์ <http://www.onec.go.th>
พิมพ์ที่ บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด
90/6 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 34/1 ถนนจรัญสนิทวงศ์
แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700
โทรศัพท์ 0-2424-3249, 0-2424-3252
โทรสาร 0-2424-3249, 0-2424-3252

คำนำ

รัฐได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกำหนดไว้ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยุทธศาสตร์ชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ปัจจุบันถึงแม้ว่าการมีส่วนร่วมของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน ในการจัดการศึกษาจะมีรูปแบบและความร่วมมือที่หลากหลายแตกต่างกัน โดยรัฐมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา แต่การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ถึงแม้้นโยบายหรือกฎหมายหลายฉบับ ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา ให้สิทธิ หน้าที่และอำนาจในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แต่ยังประสบปัญหาและอุปสรรคในทางปฏิบัติหลายประการ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้จัดทำ “ข้อเสนอว่าด้วย บทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษา” ซึ่งเป็นข้อเสนอที่มาจากความต้องการที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่จาก ผู้ปฏิบัติที่เป็นผู้แทนภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และภาคี เครือข่ายการศึกษาในพื้นที่อย่างหลากหลาย โดยได้นำเสนอต่อคณะอนุกรรมการ สภาการศึกษาด้านการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2564 เพื่อรับทราบและนำข้อเสนอดังกล่าวขยายผล ไปสู่การปฏิบัติต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบคุณผู้แทนหน่วยงาน
องค์กร ภาควิชาหรือข่ายการศึกษา ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เอกชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำข้อเสนอฉบับนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
ภาควิชาหรือข่ายการศึกษาทุกภาคส่วนจะได้นำข้อเสนอดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ
ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จและมี
ประสิทธิภาพต่อไป

(นายอำนาจ วิชยานุวัติ)
เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
ข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษา	1
1. ความเป็นมา	1
2. กระบวนการได้มาและการดำเนินงาน	4
3. สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน	9
4. หลักการ	19
5. นิยามและคำจำกัดความ	20
6. สาระสำคัญของข้อเสนอ	22
6.1 ข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของรัฐในการจัดการศึกษา	22
6.2 ข้อเสนอว่าด้วยบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษา	25
6.3 ข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของเอกชนในการจัดการศึกษา	29
เอกสารอ้างอิง	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	33
ภาคผนวก 1	34
รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และจัดทำข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนในการจัดการศึกษา	
ภาคผนวก 2	44
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิร่วมจัดทำและพัฒนาข้อเสนอ ว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษา	
คณะผู้จัดทำ	58

ข้อเสนอ

ว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษา

1. ความเป็นมา

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน เป็นเจตนารมณ์สำคัญที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยรัฐให้ความสำคัญต่อบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนมาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลากว่า 20 ปี รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 วรรคสอง ได้กำหนดให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการศึกษา โดยรัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ ซึ่งรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

เพื่อตอบสนองเจตนารมณ์ดังกล่าว ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ได้กำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และสังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยสามารถได้รับการพัฒนาและยกระดับได้เต็มศักยภาพและเหมาะสม จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติ ทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ การพัฒนาผู้เรียนให้ก้าวไปสู่คนไทยที่มีศักยภาพตามความมุ่งหวังนั้นจำเป็นต้องมีการดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ดังนี้ (1) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่จำเป็นต้องพัฒนาระบบการเรียนรู้ในชุมชนให้เข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา และ (2) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างบรรทัดฐานที่ดีในสังคม การสร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วม เพื่อเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ 1 การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง ประเด็นปฏิรูปที่ 1.2 การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน เพื่อการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ได้ข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษา กอปรกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมที่ 2 ได้กำหนดให้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้กับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพผู้เรียน

ปัจจุบันการมีส่วนร่วมของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษามีรูปแบบและความร่วมมือที่หลากหลายแตกต่างกัน โดยรัฐมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตาม จากสภาพปัจจุบันสะท้อนให้เห็นว่าการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือในการจัดการศึกษาดังกล่าวยังไม่ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ถึงแม้มีนโยบายหรือกฎหมายหลายฉบับได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา ให้สิทธิหน้าที่และอำนาจในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แต่ยังคงประสบปัญหาและอุปสรรคในทางปฏิบัติ

ดังนั้นเพื่อให้ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนมีความร่วมมือในการจัดการศึกษาอย่างสมดุล และเปิดกว้างให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาและยกระดับการศึกษาของชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งเพื่อตอบสนองเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษาและ

เพื่อดำเนินการให้บรรลุตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงจัดทำและพัฒนา “ข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษา” ขึ้น และนำเสนอต่อคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูประบบการศึกษา และการเรียนรู้โดยรวมของประเทศและคณะกรรมการสภาการศึกษา เพื่อให้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่อไป

2. กระบวนการได้มาและการดำเนินงาน

การจัดทำข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษาในครั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาศึกษามีกระบวนการได้มาซึ่งข้อเสนอและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1) **ศึกษา รวบรวมข้อมูล วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้** โดยดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน

2) การจัดทำและพัฒนาร่างข้อเสนอ

2.1) การจัดเวทีประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อศึกษาและจัดทำข้อเสนอฯ ใน 4 พื้นที่ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้แทน 3 ภาคส่วน ได้แก่ ผู้แทนภาครัฐ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชนและภาคีเครือข่ายการศึกษา โดยลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลและประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้แทนภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และบุคคลทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องใน 4 พื้นที่กรณีศึกษา ได้แก่

- ครั้งที่ 1 จังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2564
- ครั้งที่ 2 จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2564
- ครั้งที่ 3 จังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2564 และ
- ครั้งที่ 4 จังหวัดพังงา เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2564

2.2) การจัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอข้อเสนอด้านด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษา โดยนำข้อเสนอ ที่ได้จากการระดมความคิดเห็นมาวิเคราะห์ แยกแยะ และสังเคราะห์ จัดทำเป็นร่างข้อเสนอ เพื่อนำไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและ ผู้แทนในพื้นที่

2.3) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำและพัฒนาร่างข้อเสนอ ด้านด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนในการจัดการศึกษา เพื่อนำร่างข้อเสนอนี้ ที่จัดทำขึ้นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทน 3 ภาคส่วนในพื้นที่ เพื่อให้ข้อเสนอนี้ ดังกล่าว ครบถ้วนและเป็นผลรวมของความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ด้วยข้อจำกัดในการจัดประชุมเนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงได้เปลี่ยนวิธีการโดยจัดส่งร่างข้อเสนอนี้ พร้อมหนังสือองค์ความรู้และเอกสารประกอบการพิจารณาให้ผู้แทนผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในพื้นที่ จำนวน 300 คน เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง และพัฒนาข้อเสนอฉบับนี้ให้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยมีช่องทางในการรับฟังความคิดเห็น ได้แก่ (1) แบบรับฟังความคิดเห็นทางไปรษณีย์ (2) แบบรับฟังความคิดเห็นทางออนไลน์ แล้วจึง นำมาปรับปรุงและพัฒนาเป็น (ร่าง) ข้อเสนอฉบับสมบูรณ์

ลำดับ	จังหวัด	จำนวนผู้แทน (คน)			
		ผู้แทน ภาครัฐ	ผู้แทน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	ผู้แทน ภาคเอกชน ภาคีเครือข่าย การศึกษา	รวม
1	ลำปาง	23	27	25	75
2	กาญจนบุรี	25	24	26	75
3	ชัยภูมิ	20	30	25	75
4	พังงา	32	23	20	75
	รวม	100	104	96	300

3) การตรวจสอบร่างข้อเสนอ

การตรวจสอบ (ร่าง) ข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษา” ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน ได้แก่

3.1) รองศาสตราจารย์ ดร. กล้า ทองขาว อาจารย์วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

3.2) อาจารย์ ดร. วิชิตา แก้ว ภาคีสมาชิก สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง สำนักงานราชบัณฑิตยสภา

3.3) นายสากล ขวัญทอง ข้าราชการบำนาญ อดีตศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.4) นายพัฒนาพงษ์ สุขมะดัน ผู้ช่วยผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

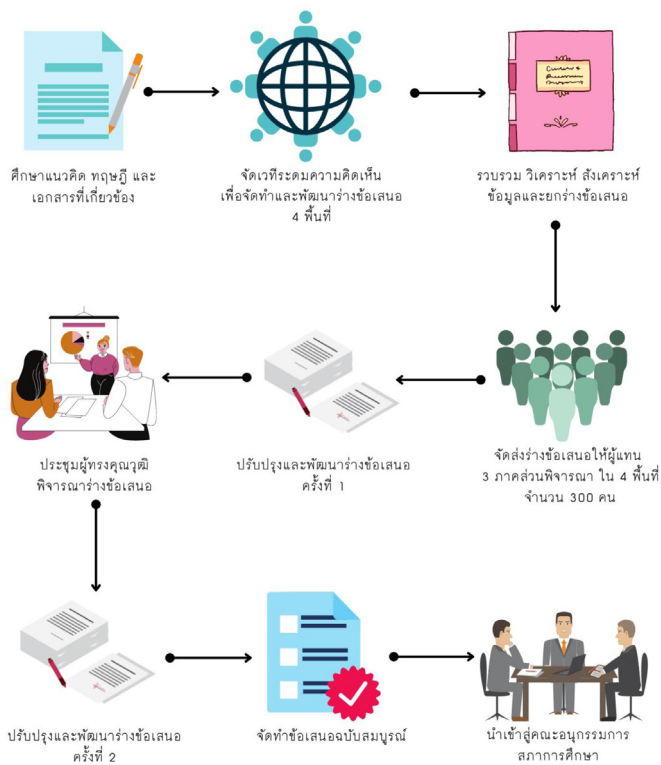

4) จัดทำข้อเสนอฉบับสมบูรณ์ และเผยแพร่ผลการศึกษา

4.1) จัดทำข้อเสนอฉบับสมบูรณ์ และนำเสนอเข้าสู่ที่ประชุม คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้ โดยรวมของประเทศ เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2564

4.2) จัดพิมพ์เผยแพร่ข้อเสนอฉบับสมบูรณ์

วิธีการดำเนินงานและขั้นตอน การจัดทำข้อเสนอ

ที่มา: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564)

3. สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน

3.1 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดให้รัฐส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยในมาตรา 41 และมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่น โดยกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการออกหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความประสงค์จะจัดการศึกษาสามารถยื่นขอรับการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาทั้งกรณีจัดการศึกษาขึ้นใหม่โดยที่ยังไม่เคยจัดมาก่อนหรือเปลี่ยนแปลงประเภทการจัดการศึกษาที่เคยจัดอยู่เดิม หรือขอรับโอนการจัดการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย การจัดการศึกษาในระบบส่วนใหญ่เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 20,519 แห่ง และมีสถานศึกษาอาชีวศึกษาจำนวน 32 แห่ง ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้จัดการศึกษาในระบบจะดำเนินการจัดการศึกษานอกระบบ ในรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 19,820 แห่ง และจัดการศึกษาตามอัธยาศัยโดยการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น ห้องสมุด ศูนย์คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีการให้ความรู้แก่ประชาชนในรูปแบบการฝึกอบรมอาชีพในสาขาต่าง ๆ ทั้งการฝึกอบรมระยะสั้นและระยะยาวที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสังคม (กองส่งเสริมและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2555) ทั้งนี้ สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ (1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาเอง และ (2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานอื่นจัดการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ (1) การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับหน่วยงานอื่น เช่น การสนับสนุนทรัพยากร งบประมาณ สิ่งก่อสร้าง บุคลากร หรือการสนับสนุนทางวิชาการ (2) การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การประชุมประชาคมเพื่อจัดทำแผน การแต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษาหรือคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านการศึกษา เป็นต้น (สุวรรณ พิณตานนท์, ม.ป.ป.)

ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถจัดการศึกษาได้ครอบคลุมทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย แต่ก็ยังไม่สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาได้ โดยเฉพาะเด็กเยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น ยังคงมีความต้องการโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค เท่าเทียม และทั่วถึง หากแต่ท้องถิ่นยังมีข้อจำกัดและอุปสรรคบางประการ ดังนี้

1) การบริหารจัดการศึกษาและงบประมาณ

เอกภาพในการจัดการศึกษา ความอิสระ ความคล่องตัวในการบริหารจัดการ โครงสร้างการบริหารยังไม่มีอิสระและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่น รวมทั้งงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาในบางท้องถิ่นให้ความสำคัญแตกต่างกัน การขาดแคลนงบประมาณ และการจัดสรรงบประมาณยังไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้แต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาต่างกัน ผู้บริหารและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งไม่ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาหรือการพัฒนาคนมุ่งเฉพาะการพัฒนาวัตถุและโครงสร้างพื้นฐานเท่านั้น

2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ โอกาสทางการศึกษาและแหล่งการเรียนรู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้ยังขาดการส่งเสริมให้ประชาชนมีความตระหนักรู้ท้องถิ่นและกลับคืนสู่การพัฒนาท้องถิ่น มีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ของประชาชน เนื่องจากมีแหล่งการเรียนรู้ไม่เพียงพอและอยู่ห่างไกล รวมทั้งขาดการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ระบบ

เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อนำมาเป็นเครื่องมือในการสร้างโอกาสและความเท่าเทียมในสังคมในการเรียนรู้และรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น

3) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียมและต่อเนื่อง ขาดแผนพัฒนาครูและบุคลากรที่ชัดเจนเพื่อให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ขวัญกำลังใจในการทำหน้าที่ครูขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นน้อยกว่าครูในสังกัดอื่น รวมทั้งการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น

4) กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติยังไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษา

กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติยังไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา แม้จะมีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วก็ตาม รวมทั้งระเบียบการใช้งบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายยังไม่เป็นแนวปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน จนเกิดปัญหาการเรียกเงินคืนจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาท้องถิ่นให้มีความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม มีทิศทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นอันจะนำไปสู่การจัดการศึกษาท้องถิ่นที่สามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

3.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเอกชน

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเอกชนนับว่ามีบทบาทและความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ ทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษา เป็นทางเลือกด้านคุณภาพและเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ แบ่งเบาภาระการลงทุนของรัฐ ด้วยเหตุนี้รัฐจึงตระหนักถึงความสำคัญของเอกชนและมีนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษามาตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดบทบาทหน้าที่ของเอกชนในการจัดการศึกษาตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 จนถึงฉบับปัจจุบัน พ.ศ. 2560 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสนับสนุนให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษา โดยให้ยึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น และให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี รวมทั้งให้การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและ

ทุกประเภทการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา เป็นต้น

สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเอกชนในปัจจุบัน
พบว่า มี 3 ลักษณะ คือ

(1) **เอกชนจัดการศึกษาเอง** เช่น การจัดตั้งโรงเรียนเอกชน ศูนย์การเรียน โรงเรียนฝึกอาชีพ ฯลฯ แต่พบว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนมีส่วนเพิ่มขึ้นไม่มากและมีแนวโน้มลดลง

(2) **เอกชนร่วมจัดการศึกษา** เช่น รัฐได้สนับสนุนเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจะเห็นได้จากการสนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการโรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School) ซึ่งเป็นความร่วมมือของเอกชน 27 องค์กร

(3) **เอกชนร่วมส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะ (Capacity Building) ในด้านต่าง ๆ** เช่น การสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาตามโครงการโรงเรียนประชารัฐที่เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมซึ่งเป็นความร่วมมือของ 33 องค์กร เช่น TRUE, SCG, Thai Bev, PTT, CP All ฯลฯ โครงการของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา, โครงการสนับสนุนของธนาคารกรุงไทย, การมอบทุนการศึกษา, การสนับสนุนบุคลากรทางการศึกษา จากการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559) พบว่า การสนับสนุนการศึกษาของภาคเอกชนมีหลายโครงการ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นโครงการระยะสั้น เน้นปลายเหตุและไม่ยั่งยืน เช่น การให้ทุนการศึกษา การให้เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเอกชน ถึงแม้ว่าในอดีตได้มีการจัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์และมาตรการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2546 และยังสามารถให้จัดทำนโยบายส่งเสริมบทบาทการศึกษาเอกชนที่ครอบคลุมการแก้ปัญหาอุปสรรคด้านกฎหมาย ระเบียบ นโยบาย มาตรการอุดหนุนและภาษี การปรับปรุงสัดส่วนการจัดการศึกษาโดยรัฐและเอกชน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) แล้วก็ตาม แต่ก็ยังพบว่า การมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษายังขยายตัวไม่มากเท่าที่ควร สัดส่วนของสถานศึกษาเอกชนมีแนวโน้มลดลง สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาภาคเอกชนที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (2563) สรุปไว้ เช่น

1) ความเหลื่อมล้ำ

- **เงินอุดหนุนนักเรียนพิการ** โรงเรียนเอกชนการกุศลที่รับนักเรียนพิการ ด้อยโอกาส ทั้งไปกลับและประจำ จัดการศึกษาและการดูแลผู้เรียนในสภาพที่ต่ำกว่ามาตรฐานด้วยค่าใช้จ่ายที่กำหนดให้ผู้เรียนในโรงเรียนการกุศลในอัตรา 13,584.50 บาทต่อคนต่อปี ซึ่งต่ำกว่าอัตราค่าใช้จ่ายของผู้เรียนทั่วไป 15,524 บาทต่อคนต่อปี และเป็นอัตราที่ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายของรัฐมาก

- **เงินอุดหนุนผู้เรียนอาชีวศึกษา** ผู้เรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเกือบทั้งหมด มาจากครอบครัวที่ด้อยโอกาส และครอบครัวผู้มีรายได้น้อย การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการก้าวพ้นความยากจน แต่จำนวนเงินอุดหนุนผู้เรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนไม่ได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับต้นทุนการจัดการศึกษา ทำให้อัตราเงินอุดหนุนผู้เรียนสายอาชีพ ซึ่งเคยสูงกว่าสายสามัญกลับอยู่ในอัตราที่ต่ำกว่าในปัจจุบัน

- **สวัสดิการนักเรียน** ผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนได้รับจัดสรรงบประมาณอาหารกลางวันรายร้อยละ 28 ของจำนวนผู้เรียน ผู้เรียนที่ด้อยโอกาสและมีฐานะยากจนในโรงเรียนเอกชนจึงไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการของรัฐโดยเสมอภาค เมื่อเทียบกับการศึกษาในสังกัดอื่น

2) คุณภาพการศึกษาถูกลดทอนลง

- **เงินเดือนและสวัสดิการครูเอกชน** เงินเดือนครูโรงเรียนเอกชนในอัตรา 15,000 บาท ค่ารักษาพยาบาลที่จำกัดเพียง 100,000 บาท ต่อปี สะท้อนคุณภาพชีวิตของครูโรงเรียนเอกชนที่ไม่มั่นคงและไม่มีความก้าวหน้า โรงเรียนเอกชนจึงขาดแคลนครูที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูลาออกระหว่างปีเมื่อมีการเรียกบรรจุข้าราชการครู ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

- **การอุดหนุนค่าใช้จ่ายบางส่วน** โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ทั้งสายสามัญและสายอาชีพเป็นโรงเรียนที่รับเงินอุดหนุนผู้เรียนร้อยละ 70 ของค่าใช้จ่าย หากโรงเรียนใดเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนจากผู้ปกครองไม่ได้หรือไม่เต็มอัตราร้อยละ 30 โรงเรียนเหล่านั้นจะประสบปัญหาในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่รุนแรงเพิ่มขึ้น

3) ศักยภาพของประชาชนถูกตัดตอน

- **สิทธิในเงินอุดหนุนผู้เรียน** ผู้เรียนทุกคนสามารถเลือกเรียนในโรงเรียนเอกชนโดยรับเงินอุดหนุนร้อยละ 70 ของค่าใช้จ่ายรายบุคคล โดยรัฐกำหนดให้ผู้ปกครองเป็นผู้รับภาระค่าธรรมเนียมการเรียนร้อยละ 30 การดำเนินการดังกล่าวนำมาซึ่งการโต้แย้งว่า รัฐไม่อาจลิดรอนสิทธิของเด็กในการรับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐานโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

- **โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ** รัฐกำหนดให้ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในโรงเรียนเอกชนที่เก็บค่าธรรมเนียมการเรียน สูงกว่าร้อยละ 30 ได้ แต่ผู้เรียนจะไม่ได้รับสิทธิในการรับเงินอุดหนุนจากรัฐ เพื่อรักษาสิทธิของผู้เรียนในการรับเงินอุดหนุน โรงเรียนเอกชนจึงไม่อาจ จัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานซึ่งมีต้นทุนสูงได้

- **การแข่งขันกับรัฐ** ในการลงทุนหรือการร่วมทุนข้ามชาติ ในโรงเรียนนานาชาติที่มีระบบการเรียนการสอนที่ทันสมัย มีคุณภาพสากล และค่าเล่าเรียนสูงนั้น โรงเรียนของรัฐไม่สามารถแข่งขันในด้านคุณภาพได้ แต่รัฐก็ได้ขยายขอบเขตการให้บริการไปสู่การศึกษาที่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย เพิ่มเติมจากผู้ปกครองซึ่งเป็นการจัดบริการในตลาดที่มีการแข่งขันกับโรงเรียน ที่มีเอกชนเข้ามาลงทุน โดยโรงเรียนของรัฐจัดโครงการพิเศษต่าง ๆ และ เรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองและยังคงได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายพื้นฐาน ในขณะที่ผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนจะถูกตัดสิทธิการรับเงินอุดหนุนค่าใช้จ่าย พื้นฐาน โรงเรียนเอกชนจึงไม่สามารถแข่งขันกับรัฐได้ โรงเรียนสามัญศึกษา ของเอกชนจึงทยอยออกไปจากระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4) การใช้จ่ายงบประมาณการศึกษาด้วยประสิทธิภาพ

- **การขยายการศึกษาภาครัฐ** การขยายการจัดการศึกษาใน โรงเรียนของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวตั้ง โดยเริ่มจัดการศึกษา ปฐมวัยเปิดรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 ทั้งที่มีที่เรียนในโรงเรียนเอกชนว่างอยู่ เป็นจำนวนมาก และการขยายตัวในแนวนราบโดยการขยายจำนวนห้องเรียน หรือจำนวนนักเรียนต่อห้อง ขยายหลักสูตรที่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจาก ผู้ปกครอง หลักสูตรทวิศึกษา โดยไม่ส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนเอกชน ที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงควบคู่กัน นำไปสู่การขยายตัวเกือบผูกขาดของรัฐในการ จัดการศึกษา อนุรักษ์ประสิทธิภาพการใช้งบประมาณการศึกษาในระยะยาว

5) การปรับปรุงกฎหมายและนโยบายไม่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

- **สิทธิประโยชน์ทางภาษี** โรงเรียนการกุศล โรงเรียนสามัญศึกษาประเภทต่าง ๆ ได้รับการสนับสนุนจากรัฐผ่านมาตรการทางภาษีมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนเอกชนช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐในการจัดการศึกษาให้ทั่วถึง มีคุณภาพ และไม่เก็บค่าใช้จ่าย โดยประหยัดงบประมาณได้มาก แต่ในปัจจุบัน รัฐเปิดโอกาสให้โรงเรียนจัดการศึกษาด้วยหลักสูตรจากต่างประเทศได้อย่างกว้างขวาง ทำให้มีการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ และโรงเรียนเอกชนมีวิวัฒนาการแข่งขันพาณิชย์มากขึ้น แต่สิทธิประโยชน์ทางภาษียังไม่ได้รับการทบทวนให้เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินงานของโรงเรียนแต่ละประเภท

- **การส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม** กฎหมายและระเบียบ รวมถึงพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553) ไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน การติดตามข้อมูลโรงเรียนและข้อมูลผู้เรียนไม่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

4. หลักการ

การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน เพื่อการจัดการศึกษาเป็นประเด็นสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ 1 การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง ประเด็นปฏิรูปที่ 1.2 การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน เพื่อการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ได้ข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษา กอปรกับ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมที่ 2 ได้กำหนด ให้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้กับภาคี เครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนรู้ และยกระดับคุณภาพผู้เรียน

ดังนั้นเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและขับเคลื่อนด้านการศึกษาและการเรียนรู้ ตลอดจน เพื่อปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่และอำนาจขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อเพิ่มบทบาทขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนในการจัดการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุน การให้ภาคเอกชนเข้ามาสนับสนุนหรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ลดปัญหา อุปสรรคในการสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ เอกชน จึงจำเป็นต้องศึกษาและจัดทำข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ให้บรรลุผลในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ตามแผนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการศึกษา และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตาม ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) รวมทั้งเพื่อให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบาย ในการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทาง ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนทุกช่วงวัยอันจะเป็นความร่วมมือ ระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และทุกภาคส่วน เพื่อการ ปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการจัดการเรียนรู้เชิงพื้นที่รูปแบบต่าง ๆ และมีการกำกับดูแลที่เหมาะสม รวมทั้งมีความร่วมมือในการจัดการศึกษา ผู้เรียนอย่างสมดุลและมีประสิทธิภาพ

5. นิยามและคำจำกัดความ

รัฐ หมายถึง หน่วยงานของรัฐทุกระดับ ทุกประเภทที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่น ของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง (พระราชบัญญัติกำหนด แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม, 2549)

เอกชน หมายถึง ใครก็ตามที่ไม่ใช่รัฐ และอาจจะเรียกแตกต่างกัน เช่น ชุมชน สมาคม หรือบริษัทห้างร้าน เป็นต้น (มิชัย ฤชุพันธ์, 2561) รวมทั้งบุคคล สภา สมัชชา และภาคีเครือข่ายการศึกษาด้วย

การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม, 2562)

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนด แนวทางหรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2562 (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2562)

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) หมายถึง ข้อกำหนด แนวทางหรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาฉบับปรับปรุงของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง), 2564)

6. สารสำคัญของข้อเสนอ

6.1 ข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของรัฐในการจัดการศึกษา

1) กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พิจารณาปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เป็นปัญหาและอุปสรรค ให้เอื้อต่อการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัวในการบริหารจัดการและดำเนินการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2) กระทรวงศึกษาธิการ เร่งรัดจัดทำกฎหมายหรือกฎกระทรวงรองรับการรวมตัวกันของคณะบุคคลและการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัด เช่น กฎกระทรวงว่าด้วยการรวมตัวของคณะบุคคลรูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการศึกษา หรือกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดตั้งสภาการศึกษา เพื่อให้สภาการศึกษา หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพิ่มมากขึ้นโดยมีกฎหมายรองรับ เพื่อเสนอแนะความเห็น แนวนโยบาย การพัฒนาการศึกษาต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดและคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับใหม่

3) กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกระทรวงการคลัง กำหนดมาตรการลดหย่อนภาษีอากร การลดอัตราภาษี หรือให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรอื่นตามประมวลรัษฎากรหรือกฎหมายภาษีอากรอื่นให้แก่บุคคล เอกชน ภาคประชาสังคมที่บริจาคให้แก่สถานศึกษาหรือสภา/สมัชชาการศึกษา หรือชื่อเรียกอย่างอื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย เพื่อเป็นมาตรการในการจูงใจให้แก่บุคคลและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

4) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทบทวนบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาใหม่ รวมทั้งผลักดันให้คณะกรรมการสถานศึกษาทำหน้าที่อย่างเต็มบทบาทเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาและจังหวัด

5) กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สนับสนุนงบประมาณเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เวทีหรือกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัด

6) กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงบประมาณ ควรจัดตั้งกองทุนพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่ เพื่อสนับสนุนงบประมาณตามนโยบายและแผนเพื่อขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติให้แก่สภาการศึกษา/สมัชชาการศึกษาในพื้นที่ โดยออกเป็นพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงว่าด้วยกองทุนพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่

7) กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยให้บุคคลทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย เป้าหมาย มาตรการและแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับทุกภาคส่วน

8) กระทรวงศึกษาธิการ ควรให้ภาคเอกชนและสถานศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย กฎหมาย กฎ ระเบียบหรือแนวปฏิบัติที่ส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาเอกชน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและลดปัญหาในการปฏิบัติ

9) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความร่วมมือในการจัดทำนโยบายการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของบริบทเชิงพื้นที่

10) ผู้ว่าราชการจังหวัด จัดให้องค์คณะบุคคล ประกอบด้วย สภาการศึกษา/สมัชชาการศึกษา ประธานกรรมการสถานศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับจังหวัด ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ การจัดการเรียนรู้ของจังหวัด โดยมีแนวนโยบาย มาตรการ แนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

11) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่ง จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ สร้างความรู้ความเข้าใจด้วยบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

12) กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ศึกษาวิจัยองค์ประกอบ วิธีการได้มา และหน้าที่ของคณะบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สภาการศึกษา สมัชชาการศึกษาหรือชื่อเรียกอย่างอื่น เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่

13) กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้มีองค์กรกลางหรือคณะบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ ในแต่ละพื้นที่ เช่น สมัชชา สภา คณะ ชื่อเรียกอย่างอื่นที่ประกอบด้วย บุคคลทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เสนอแนะความเห็น ตลอดจนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ หรือแนวนโยบายการพัฒนาการศึกษา ที่เหมาะสมและสอดคล้องต่อความต้องการตามบริบทพื้นที่

14) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนองค์ความรู้หรือบุคลากรให้มีบทบาทในการจัดการศึกษาในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น

6.2 ข้อเสนอว่าด้วยบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

1) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรยกเลิก ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเรื่องการจัดสรรรายได้ของท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดตั้งกองทุนพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่จากเงินรายได้ของท้องถิ่น เพื่อตอบสนองความต้องการจัดการศึกษาของท้องถิ่น

2) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ควรออกระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือกำหนดแนวปฏิบัติในการใช้งบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจน และเป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน

3) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการจัดการศึกษา และควรปรับปรุงระบบการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับภารกิจด้านการจัดการศึกษาของท้องถิ่น

4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนและขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในพื้นที่ด้วยการสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร งบประมาณในการจัดการศึกษาตามระเบียบที่กำหนด โดยจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อเสนอขอของบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและการจัด

การเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ บุคลากรทางการศึกษาให้แก่สถานศึกษาอย่างเพียงพอ

5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรบรรจุยุทธศาสตร์ด้านการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมไว้ในบทบัญญัติให้ชัดเจน และควรกำหนดสัดส่วนงบประมาณเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ชัดเจน อย่างน้อยร้อยละ 30 ของงบประมาณ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละพื้นที่

6) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชน ควรระดมทรัพยากรและใช้ทรัพยากรร่วมกันในการจัดการศึกษา โดยอาจปรับปรุงพื้นที่ของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ถูกยุบ เลิกหรือพื้นที่ทางราชการที่ว่างเปล่าให้เป็นแหล่งเรียนรู้ พิพิธภัณฑสถานศึกษาที่ทันสมัย ศูนย์การเรียนรู้หรือศูนย์ฝึกอาชีพเพื่อเป็นการเพิ่มแหล่งเรียนรู้และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของคนทุกช่วงวัย

7) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เร่งสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ เอกชน สถานการศึกษา/สมัชชาการศึกษาและภาคีเครือข่ายการศึกษาในพื้นที่ เพื่อวางแผนขับเคลื่อนการจัดการศึกษาและการเรียนรู้แบบบูรณาการ

8) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานแรงงานจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพ การพัฒนาตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนที่อยู่นอกกระบบการศึกษาและคนทุกช่วงวัย

9) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานแรงงานจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แนะนำ ให้ความรู้ สนับสนุน ช่วยเหลือและให้การอุดหนุนให้ประชาชนเกิดการศึกษเพื่อพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ครอบคลุมทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย

10) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรร่วมมือกับสถานศึกษา ชุมชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และภาคเอกชนในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาเป็นการเฉพาะหรือหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อเป็นประโยชน์ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในเขตหรือพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ

11) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แนะนำ ให้ความรู้ สนับสนุน ช่วยเหลือบิดามารดาหรือผู้ปกครองในการส่งเสริมให้บุตรหลานได้รับการดูแลและพัฒนาด้านการศึกษา โดยสร้างภาคีเครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่นเป็นเครือข่ายของผู้ปกครองและเครือข่ายคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อส่งเสริมบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาให้มีบทบาทต่อการศึกษาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

12) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งกำหนด จัดสรรอัตรากำลังบุคลากรสายสนับสนุนให้เพียงพอและเหมาะสมกับภาระงาน เพื่อเป็นการลดภาระงานอื่นที่ไม่จำเป็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้ทำหน้าที่พัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

13) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วางแผน พัฒนาระบบ ประสานความร่วมมือกับสถาบันผลิตและพัฒนาครู มหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยราชภัฏในพื้นที่ในการพัฒนาหลักสูตรการผลิตและพัฒนาครูให้สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาของท้องถิ่น รวมทั้งจัดกระบวนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

14) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต จัดทำ พัฒนาสื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและหลากหลาย ใช้นวัตกรรมให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และทุกระบบ ทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย

15) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กฎหมาย หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง

16) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการรวมตัวของคณะบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สภาการศึกษา สมัชชาการศึกษา หรือชื่อเรียกอย่างอื่น และร่วมกันจัดทำธรรมนูญการศึกษาระดับตำบลและจังหวัด

17) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยจัดการศึกษาในพื้นที่ในทุกสังกัด ควรร่วมมือกันดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาด้วยการจัดการศึกษาที่ป้องกันผู้เรียนออกจากระบบการศึกษา ติดตามช่วยเหลือเด็กเยาวชนนอกระบบการศึกษา การส่งต่อผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น รวมทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูลและสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

6.3 ข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของเอกชนในการจัดการศึกษา

1) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ เครื่องมือและทรัพยากรทางการศึกษา สถานที่และแหล่งการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศหรือนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยที่รัฐมีข้อจำกัดหรือไม่สามารถดำเนินการได้

2) สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพแก่ผู้เรียนทุกช่วงวัย ร่วมกับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านการเรียนรู้เพื่ออาชีพ เช่น จัดประสบการณ์ในการศึกษา การปฏิบัติงานนอกเวลา การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะ ความรู้ความชำนาญ สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยกระดับผู้เรียนให้เกิดความเชี่ยวชาญด้านทักษะอาชีพ รวมทั้งสามารถออกไปรับรองการฝึกประสบการณ์ที่สามารถเทียบวุฒิการศึกษาได้

3) สนับสนุนการจัดการศึกษาในฐานะเป็นแหล่งเรียนรู้ในเชิงปฏิบัติการ ส่งเสริมให้พนักงานเป็นครูกิตติมศักดิ์ออกไปช่วยสอนในสถานศึกษาและศูนย์การเรียนรู้ ทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพและทักษะชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงานได้จริง รวมทั้งเปิดช่องทางเข้าสู่สายอาชีพให้แก่ผู้เรียนเพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษามากขึ้น

4) ส่งเสริม สนับสนุนองค์ความรู้และจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาให้แก่สถานศึกษาและชุมชน เช่น จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาสังคม การศึกษาดูงาน การจ้างงาน กิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน หรือช่วยเหลือ สนับสนุนการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ภาครัฐมีข้อจำกัดหรือไม่สามารถดำเนินการได้

5) จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาและการเรียนรู้ เช่น สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา โดยรัฐลดหย่อน ยกเว้นภาษี หรือให้ประโยชน์ทางภาษีอากร หรือประโยชน์อื่นใดแก่เอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

6) จัดฝึกอบรมให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถ สร้างแรงบันดาลใจแก่ครูนำมาถ่ายทอดให้แก่ ผู้เรียนไปปฏิบัติได้จริง โดยรัฐมีมาตรการทางภาษีให้แก่เอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วย

7) จัดให้มีกลไกหรือผู้แทนของภาคเอกชนในคณะกรรมการ สถานศึกษา คณะกรรมการหรือผู้ทรงคุณวุฒิขององค์กร หน่วยงาน บริหาร จัดการศึกษา ระดับต่าง ๆ อาทิ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อร่วม กำหนดยุทธศาสตร์และแผนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและ การมีงานทำ ร่วมจัดทำหลักสูตรเพื่อการมีงานทำ กำหนดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียนและบัณฑิต ตลอดจนให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ

8) สนับสนุนข้อมูลด้านความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งด้าน จำนวนและทักษะหรือสมรรถนะของผู้เรียนที่ตลาดแรงงานต้องการ เพื่อให้ หน่วยงานการศึกษาสามารถนำทักษะ สมรรถนะและจำนวนความต้องการ ดังกล่าวไปจัดทำเป็นหลักสูตรหรือออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ในแต่ละระดับได้ รวมทั้งป้องกันปัญหาผู้เรียนหลุดออกจากระบบการศึกษา หรือสำเร็จการศึกษาแต่มีทักษะไม่เพียงพอที่จะประกอบอาชีพได้

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2563). *ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้นจาก <http://www.dla.go.th/work/abt>
- กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น, กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2555). (ร่าง) *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาท้องถิ่น* (พ.ศ. 2555-2564). สืบค้นจาก http://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2012/6/2007_5020.pdf
- คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2562). *แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- _____. (2563). *รายงานเฉพาะเรื่องที่ 10 การปรับโครงสร้างในระบบการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง). (2564). สืบค้นจาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/044/T_0001.PDF
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม, 2549. (2549). สืบค้นจาก <https://www.somsaad.go.th/our-news/law/item/459-law-1>
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4. (2562). สืบค้นจาก <https://bit.ly/3gLDDqP>
- มิชัย ฤชุพันธ์. (2561). *บทบัญญัติด้านการศึกษิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. สืบค้นจาก https://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2561/mar2561-3.pdf

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

_____. (2550). *สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปี 2561-2562*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

_____. (2559). *หุ้นส่วนการศึกษาระหว่างรัฐกับเอกชนในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

_____. (2564). *รายงานการเก็บข้อมูลรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อประกอบการจัดทำรายงานและข้อเสนอว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนในการจัดการศึกษาตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บริษัท ปฐมอิมเมจ จำกัด

สุวรรณ พิณตานนท์. (ม.ป.ป.). *การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้นจาก http://www.saowangwa.go.th/news/doc_download/a_181018_091153.pdf

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและจัดทำข้อเสนอ ว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ในการจัดการศึกษา

ครั้งที่ 1 จังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2564

1. นางจินดา สุวรรณชัย ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง
2. นางสมศรี ตันโนนเชียง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 1
3. นายทวีศักดิ์ วงศ์บาทมภ์ รองผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 2
4. นายไพโรจน์ วิเศษ ผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 3
5. นายประจักษ์ สีหราช ผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
6. นางสาวสุตาภรณ์ สืบสุตินิกศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน

7. นางธีรดา แก้วบุญปัน ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งอุดมวิทยา
โรงเรียนทุ่งอุดมวิทยา จังหวัดลำปาง
8. นางมนเทียน สุริยะรังษี ผู้นำเครือข่ายครูลำปาง
เทศบาลตำบลป่อแฮ้ว
9. นายสุรเชษฐ์ ช่อตรง นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง
10. นายเรวัตน์ สุธรรม ประธานสมัชชาการศึกษาานครลำปาง
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำลอง คำบุญชู ผู้ทรงคุณวุฒิ
สมัชชาการศึกษาานครลำปาง
12. นายมงคล ชัดผาบ ผู้ทรงคุณวุฒิ
สมัชชาการศึกษาานครลำปาง
13. นายกฤษดา เขียวสนุก กรรมการและเลขานุการ
สมัชชาการศึกษาานครลำปาง
14. นางกรพินธุ์ วงศ์เจริญ ผู้แทนสมัชชาสุขภาพจังหวัดลำปาง
15. นายประสงค์ แสงแก้ว ผู้แทนสมัชชาสุขภาพจังหวัดลำปาง
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิยดา เหล่มตระกูล ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
17. อาจารย์สุภาภรณ์ มาชัยวงศ์ อาจารย์คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
18. อาจารย์ ดร.ขวัญนภา สุขคร ผู้อำนวยการ
ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
19. นางสาวเพ็ญพััสสร ตงศิริ ผู้จัดการทั่วไป
ศูนย์การค้าเซ็นทรัล พลาซ่า ลำปาง
20. นางสาวจุฑามาศ หลวงคำมั่น ผู้แทนผู้จัดการไทวัสดุลำปาง
บริษัทไทวัสดุลำปาง

21. นางสาวณัฐกานต์ ก้อนใจ	เจ้าหน้าที่โครงการ
สมัชชาการศึกษา นครลำปาง
22. นางสาวจันทร์ภัทร เลิศสุวรรณ	เจ้าหน้าที่อาวุโส ลำปาง
บริษัท ไทวัสดุ ลำปาง
23. นางสาวชนลยภรณ์ จันทร์อ่อน	เจ้าหน้าที่โครงการ
สมัชชาการศึกษา นครลำปาง
24. นายกิตติ เผติมพล	ผู้จัดการฝ่ายการตลาด
ศูนย์การค้าเซ็นทรัล พลาซ่า ลำปาง

ครั้งที่ 2 จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2564

1. นายศิวโรดม จิตนิยม	ประธานสภาการศึกษากาญจนบุรี
2. นายพิศิษฐ์ ยินดีวี	ประธานกลุ่มต้นน้ำแคว
(ประชาสังคมจังหวัดกาญจนบุรี)
3. นายประยูร สุธาบุรณ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
สภาการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี
4. นายประทีป หวานขิต	ผู้ทรงคุณวุฒิ
สภาการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี
5. นายจักรกฤษณ์ โพธิ์แพงพุ่ม	ผู้ประสานงานสถาบันศรีทธาภิภู
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
6. นายสถาปนา ธรรมโมรา	ปลัดเทศบาลตำบลลาดหญ้า
สำนักงานเทศบาลตำบลลาดหญ้า
7. ดร.ลักษิกา เจริญศรี	ข้าราชการบำนาญ
และวิทยากรสถาบันการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาท้องถิ่นกาญจนบุรี
8. ดร.สายชล เทียนงาม	อาจารย์คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
9. นายเอนก ชีชนะ	ผู้อำนวยการมูลนิธิโฮปอะคาเดมี
มูลนิธิโฮปอะคาเดมี

10. นางทิวาพร ศรีวรกุล
 11. นางอรณิชา คชนา
 12. นางสาวภัทรนันท์ เพิ่มพูล
 13. นายพิพัฒน์ แก้วจิตคงทอง
 14. นางรัชณี ธงไชย
 15. นายชัยณรงค์ ฉิมชูใจ
 16. นางสาววนิดา แก้วจิตคงทอง
 17. นายกมลชัย ชัยพนัส
 18. นายอภัย จองหอม
 19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พอน เปรมพันธุ์
 20. นางฉวีวรรณ แสงอาณ
 21. นางยุพิน ยินดีวี
- ประธานเครือข่ายเกษตรอินทรีย์
ผู้อำนวยการโรงเรียนประชาวมงคล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
ผู้อำนวยการ
โรงเรียนห้วยกระเจาพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา กาญจนบุรี
ผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบล
องค์กรชุมชน
ผู้อำนวยการโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก
โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก
มูลนิธิเด็ก อ.เมือง จ.กาญจนบุรี
ผู้จัดการโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก
มูลนิธิเด็ก อ.เมือง จ.กาญจนบุรี
ผู้จัดการวิสาหกิจชุมชน
ศูนย์สาธิตการเกษตรร้านค้าชุมชน
ตำบลท่าเสา
ผู้แทนเยาวชน นิสิตนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
ผู้แทนเยาวชน นิสิตนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
ผู้แทนภาคประชาชน
กลุ่มต้นน้ำแคว
(ประชาสังคมจังหวัดกาญจนบุรี)

ครั้งที่ 3 จังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2564

1. พระมหาวิฑูรย์ สิทธิเมธี รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ
ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ
2. นายสมเกียรติ แก้วไธสง ประธาน สกสศ.
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
สวัสดิการและสวัสดิภาพครู
และบุคลากรทางการศึกษา
3. นายไถง ครอบบัวบาน เลขาธิการ
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
4. นางสาวราธา พานทอง กรรมการสภาเด็กและเยาวชน
จังหวัดชัยภูมิ
ผู้แทนเยาวชนสภาเด็กและเยาวชน
จังหวัดชัยภูมิ
5. นายสิทธิพล สุทธิศักดิ์ภักดี ประธานหอการค้าจังหวัดชัยภูมิ
หอการค้าจังหวัดชัยภูมิ
6. นายวิมล วีระใจ ผู้ทรงคุณวุฒิ
7. อาจารย์ ดร.อภิรักษ์ ชาญศึกษา รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
8. นางงามนิง ธนุทองสัมพันธ์ เลขาธิการ
ชมรมผู้สื่อข่าวจังหวัดชัยภูมิ
9. ดร.มณีแสง นามอินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองฉิม
(สิงห์จันทร์บำรุง)
10. นางสาวปาริชาติ นามวัฒน์ ผู้แทนองค์กรสาธิตะประโยชน์
11. ดร.อานันท์ รองพล รองนายกสมาคม
ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ
อดีตรองผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

12. นางสาวดาวรรค์ พงศนันท์	ประธานสภาวัฒนธรรม
อำเภอเมืองชัยภูมิ
ประธานชมรมสื่อมวลชน จังหวัดชัยภูมิ
13. นายสาโรจน์ ศิโรตมานนท์	ประธานชมรมผู้สูงอายุ
โรงพยาบาลชัยภูมิ
14. นายวรวุฒิ วรแสง	ประธานโรงพยาบาลชัยภูมิ
โรงพยาบาลชัยภูมิ
15. นายศุภวิชญ์ สังสุทธิพงศ์	ผู้อำนวยการ
สำนักประกันคุณภาพการศึกษา
วิทยาลัยเทคโนโลยีชัยภูมิบริหารธุรกิจ
16. พันตำรวจเอกอานุกาฬ ผิวอ่อน	ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบ้านค่าย
สถานีตำรวจภูธรบ้านค่าย จังหวัดชัยภูมิ
17. นางสาวปณิษฌาณ ปัญญาลักษณ์	ผู้แทนเยาวชน นิสิต นักศึกษา
18. นายประสงค์ พรโสภิน	ข้าราชการบำนาญ
อดีตผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3
19. ดร.อรอุมา ไชยเศรษฐ	ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
จังหวัดชัยภูมิ
20. นายสานิตย์ พลศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิและนายกสมาคม
ครูชนบทจังหวัดชัยภูมิ
21. นายกฤษณา กำลังศิลป์	ผู้อำนวยการกองการศึกษา
เทศบาลเมืองชัยภูมิ
22. นางจรรยา สุโพธิ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ
23. นางภารวี ผิวอ่อน	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยี
ชัยภูมิบริหารธุรกิจ

24. นายวายุ วัฒนโน

นักวิชาการศึกษา
องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

ครั้งที่ 4 จังหวัดพังงา เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2564

1. นายชัยวัฒน์ คลังทรัพย์ รองศึกษาธิการจังหวัดพังงา
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
2. นายมนูญ พิซฟู ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
3. นายก่อเกียรติ วงศ์หนองเตย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา
โรงเรียนสตรีพังงา
4. นางสาวกนกพร คงยศ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตากแดด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพังงา
5. นายเขมชาติ พิทักษ์ เจ้าของโรงแรมทิวสุขพังงา
ผู้แทนภาคธุรกิจ
6. นายจุมพล ทองตัน ประธานคณะกรรมการ
ด้านการพัฒนาการศึกษา
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
7. นางฉวี ฦ ตะกั่วทุ่ง ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพังงา
8. นายชูชาติ อ่อนเจริญ ผู้อำนวยการ
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานจังหวัดพังงา
9. นายชณานิธิ์ ใจอ่อน หัวหน้าสำนักงานปลัดเทศบาล
ตำบลบางเตย เทศบาลตำบลบางเตย
10. นายทรงวุฒิ อินทรสวัสดิ์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบางวัน
องค์การบริหารส่วนตำบลบางวัน

11. นายธีระ แก้วพิมล
อุตสาหกรรมจังหวัดพังงา
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพังงา
12. นายนิกร กาญจนสิทธิ์
รองผู้อำนวยการ
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพังงา
13. นายนนธวัฒน์ โปชะดา
หัวหน้าฝ่ายการศึกษา กองการศึกษา
สำนักงานเทศบาลเมืองพังงา
14. นางปิยนุช ศรีสุข
วัฒนธรรมจังหวัดพังงา
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพังงา
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประโมทย์ พ่อคำ
คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
16. นายศักดิ์ดา พรธรรมรังษี
ผู้ประสานงานโครงการ
สมาคมประชาสังคมพังงาแห่งความสุข
17. นายสมชาย รongเหลือ
ผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาพังงา
18. นายสุจินต์ อมตพันธุ์
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา
19. นางอวยพร อร่าม
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
20. นางสาวอัสมา จำเนียร
รองประธานสภาเด็กและเยาวชน
จังหวัดพังงา
บ้านพักเด็กและครอบครัว จังหวัดพังงา
21. นายเอิบ อร่าม
ผู้ทรงคุณวุฒิ
22. นายกฤษ ศรีฟ้า
ประธานหอการค้าจังหวัดพังงา
23. นายจรุง ศุภพุกษ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโคกสวาย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพังงา

24. นายเดชา หวังมี
รองผู้อำนวยการ
โรงเรียนดาริสสลามวิทยา
สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน
25. นายนิกรณ โยมนิยม
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาเผา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพังงา
26. นายนิยม หัตถ์ณี
ผู้อำนวยการโรงเรียนตรังปิยะห์อิสลามียะ
สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน
27. นายประจวบ หนูเลี้ยง
ผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพังงา
28. พระประสาธน์สารโสภณ
เจ้าคณะจังหวัดภูเก็ต - พังงา -
กระบี่ - ระนอง (ธรรมยุต)
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
29. นางยุพิน อัจฉนาฟาย
ผู้แทนครูโรงเรียนบ้านบ่อแสน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพังงา
30. นายยุทธภูมิ บุญกระสินธุ์
นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงาน
ชำนาญการ
สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานพังงา
31. นางวลัยภรณ์ จินดาพล
ผู้แทนผู้ประกอบการ
32. นายสมศักดิ์ ไชยไสดา
ประธานกรรมการอาชีพศึกษา
จังหวัดพังงา วิทยาลัยเทคนิคพังงา
33. นายอุดม กุลดี
ผู้อำนวยการโรงเรียนอ่าวกะพ้อ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพังงา

34. นางกมลวรรณ สุกัญญา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
35. นางมาลี ณ ถลาง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
36. นางสาวณัฐวรา วัฒนชะ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพังงา
37. นางภาวนา มณี คณะทำงานสมาคมประชาสังคมพังงา
แห่งความสุข
38. นางพิมพ์กุล ทัดแก้ว นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
39. นางสาวพรทิพย์ ประสิว เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไป
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
40. นายโสภณ เคี่ยมการ ผู้อำนวยการสถานีวิทย์กระจายเสียง
แห่งประเทศไทย จังหวัดพังงา
41. นางอุภาวรรณ พรหมรักษา นักสื่อสารมวลชนชำนาญการ
สถานีวิทย์กระจายเสียง
แห่งประเทศไทย จังหวัดพังงา
42. นายณัฏริย์ ครู
43. นายสุเทพ ยงยุทธ์ ประธานคณะกรรมการการศึกษา
หอการค้าจังหวัดพังงา
44. นายสงว ปรีดาผล นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา

ภาคผนวก 2

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิร่วมจัดทำและพัฒนาข้อเสนอ ว่าด้วยบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ในการจัดการศึกษา

ผู้แทนภาครัฐ

1. ว่าที่ร้อยตรีกำพล ปินไชย นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
สำนักงาน กศน. จังหวัดชัยภูมิ
2. นายมณีแสง นามอินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองฉิม
(สิงห์จันทร์บำรุง)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3
3. นางสาวปภัศรา กุลนาแพง นักวิชาการศึกษา
ศูนย์ฝึกวิชาชีพจังหวัดกาญจนบุรี
“สามสงฆ์ทรงพระคุณ”
4. นายประพันธ์ รินพล รองผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 2
5. นายสุภชัย ปุริสาย ผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4
6. นางสาวกิตยา จันแดง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมศาสนา
ศิลปะและวัฒนธรรม
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง

15. นางสาวกาญจนา พรหมวงศ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนกระบือวิวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา พังงา ภูเก็ต ระนอง
16. นางจินดา สุวรรณชัย
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง
17. นางรัตนาภรณ์ ตันรัตน์ส่องแสง
รองผู้อำนวยการ
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระศรีนครินทร์ ภูเก็ต
ในพระราชูปถัมภ์
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
18. นายสันติ วงศ์ไชยา
รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ
โรงเรียนสตรีภูเก็ต
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา พังงา ภูเก็ต ระนอง
19. ว่าที่ร้อยตรีนครินทร์ สนมฉ่ำ
รองผู้อำนวยการ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
20. นางสาวเพ็ญรัศมี ศรีบุรุษ
รองผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีพังงา
โรงเรียนสตรีพังงา
21. ว่าที่ร้อยตรีสุรสิทธิ์ ถิตย์สมบูรณ์
ผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
22. นายเสรี นาวงศ์
ผู้อำนวยการ สถานีวิทยุกระจายเสียง
แห่งประเทศไทยจังหวัดพังงา
สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 5
กรมประชาสัมพันธ์

23. นายสหัชชัย นาคพันธ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพังงา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพังงา
24. นางอรณิษา คชนา
ผู้อำนวยการโรงเรียนประชาวมงคล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากาญจนบุรี
25. นายสมหมาย แน่นอุดม
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านเขว้า
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
26. นายนิกร กาญจนสิทธิ์
รองผู้อำนวยการ
สำนักงาน กศน.จังหวัดพังงา
27. นายสุทธิ เกิดสุข
ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดกาญจนบุรีเก่า
“อุดมราษฎร์วิทยา”
28. นายประมวล วรานุศิษฐ์
พัฒนาการจังหวัดพังงา
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพังงา
29. นางสาวสุริยา สุระเสียง
วัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ
สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
30. นายพีรพงศ์ ดวงแก้ว
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตาม
และประเมินผล
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง
31. นางสาวศมลวรรณ บุญมา
ครูโรงเรียนคุระบุรีชัยพัฒนาพิทยาคม
32. นางอรุณี กันชัย
ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลแก้งคร้อ
33. นายปิยะ จันทร์หอมฟุ้ง
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
34. นางมาลี ณ ถลาง
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา

35. นางสาวหรัสดี สุวรรณทา
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และการพัฒนา
สำนักงาน กศน. จังหวัดลำพูน
36. นายพรศักดิ์ ทวีรส
ผู้อำนวยการ
โรงเรียนตะกั่วทุ่งงานทวีวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา พังงา ภูเก็ต ระนอง
37. นางสาวสุภาวดี สายเนตร
ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านแดงน้อย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
38. นางสาวกนกพร คงยศ
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตากแดด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพังงา
39. นายดลยวัฒน์ สันติพิทักษ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนทับปุดวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา พังงา ภูเก็ต ระนอง
40. นายสุภชัย ไวยาวังมัย
อุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง
41. นายมนูญ พิซฟู
ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
42. นางรัชณี โพธิ์สัตยา
พัฒนาการจังหวัดกาญจนบุรี
สำนักงานพัฒนาชุมชน
จังหวัดกาญจนบุรี
43. นายบุญสิทธิ์ เรืองผล
อุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี
สำนักงานอุตสาหกรรม
จังหวัดกาญจนบุรี

44. นายธีระ แก้วพิมล
อุตสาหกรรมจังหวัดพังงา
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพังงา
45. ว่าที่ร้อยตรีนครินทร์ สนมฉ่ำ
รองผู้อำนวยการ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
46. นายมณีแสง นามอินทร์
ผู้อำนวยการ
โรงเรียนบ้านหนองฉิม (สิงห์จันทร์บำรุง)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3
47. นายภักดี พรหมเกิด
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนบุรี
48. นายสมเกียรติ แถวไธสง
ผู้อำนวยการ สกสค. จังหวัดชัยภูมิ
สำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู
และบุคลากรทางการศึกษา
49. นายสมพร ทวีกาญจน์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพตะกั่วป่า
วิทยาลัยการอาชีพตะกั่วป่า
50. นายชนินทร์ วรรณมณี
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
51. นางดวงพร ฐานวิเศษ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชัยภูมิ
52. นายประจักษ์ สีหราช
ผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
53. นายชูชาติ อ่อนเจริญ
ผู้อำนวยการ
สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานพังงา
สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

54. นางอวยพร อร่าม ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
55. นางจีโรบล เคาภูเขียว ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชัยภูมิ
56. นางสาววาสนา ศิริทองสุข นักวิชาการแรงงานชำนาญการ
สำนักงานแรงงานจังหวัดชัยภูมิ
57. นายทวีศักดิ์ วงศ์บาตร รองผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 1
58. นายมนัส เจียมภูเขียว ผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
59. นายสมรักษ์ ถวาย ศึกษาธิการจังหวัดพังงา
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
60. นางสาวไธัชชา ใจบาล นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
61. นายฤทธิชัย คำงาม พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
62. นายณัฐพัชร์ เพชรดีไกรกุล นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
63. นางสาวนภาพร เขาวรัตน์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานจังหวัดแพร่
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

64. นางสาวธนพร อธิยาศยนนท์ นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
65. นางสาวจารุวรรณ ทองมา ครู โรงเรียนวัดธรรมสถิต์วาราม
(ธรรมวิถีสამัคคีราษฎร์อุทิศ)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสมุทรสงคราม

ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. นางสาวมณฑนา ทองตั้ง นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
เทศบาลเมืองพังงา
2. นางสาวนภักดิ์ โชคดี นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
เทศบาลตำบลเถินบุรี
3. นางสาวสุภาพร แก้วประดิษฐ์ นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
องค์การบริหารส่วนตำบลกะไหล
หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการ
กองการศึกษา
เทศบาลตำบลหนองบัวระเหว
5. นางสาวกนกลักษณ์ วิริยะเชษฐกุล หัวหน้าสำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลสบปราบ
6. นายพิเชษฐ์ บุญโสภิต นักบริหารงานศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งนาเลา
7. นางสาวธนัชพร ธนะบรรณ นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอยู่
8. นายธนวัฒน์ โปชะดา หัวหน้าฝ่ายบริหารการศึกษา
เทศบาลเมืองพังงา
9. นางสาวเพียงอรุณ มณีคันธวังษ์ นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
เทศบาลเมืองตะกั่วป่า

10. นางสาวสุรธรรมา เลิศฤทธิ	ท้องถิ่นอำเภอเมืองชัยภูมิ
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
อำเภอเมืองชัยภูมิ
11. นายบุญส่ง ศรีกอนติ	นักบริหารงานการศึกษา
องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง
12. นางสาวเพียงอรุณ มณีคันธวังษ์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
เทศบาลเมืองตะกั่วป่า
13. นายกมล ชัยกันทะ	ท้องถิ่นจังหวัดลำปาง
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จังหวัดลำปาง
14. นางอนุช วงษ์ยี่	ปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบลบางนายสี
15. นางหนึ่งฤทัย รูปสม	หัวหน้าฝ่ายบริหารการการศึกษา
เทศบาลตำบลท่าม่วง
16. นายยงยุทธ เทพวันดี	ปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบลนาด้วง จังหวัดเลย
17. นายภานุ โจรระการ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตะคร้อ
18. นายสุรเชษฐ์ ชื่อดตรง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง
19. นางสาวศดานัน บุญรอด	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี
20. นายภาณุวัฒน์ พรหมนุ้ย	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
เทศบาลตำบลทับปุด
21. นางสุกัญญา ชมภูชัย	ท้องถิ่นอำเภอเมืองลำปาง
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จังหวัดลำปาง

22. นายรดาโชค รัชชสุกานนท์	รองนายกเทศมนตรี
เทศบาลตำบลท่าม่วง
23. นางสาวจุฑาทิพย์ มุขแก้ว	นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ปฏิบัติการ สำนักงานส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่นจังหวัดพังงา
24. นางสาวสุกัญญา จุพันธ์	นักวิชาการศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลง
25. จำเริญณรงค์ธร สวัสดิ์มี	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
องค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า
26. นางสาวอนงค์ทิพย์ ชื่นเจริญ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
เทศบาลตำบลวังขนาย
27. นายวาทีดิษฐ์ ปริธิสาร	นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ปฏิบัติการ สำนักงานส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
28. นายพิเชษฐ์ บุญโสภิต	นักบริหารงานการศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งนาเล
29. นางอรัญญา จันทรวีฑูร	รองนายก
องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา
30. นายวิโรจน์ เป็นสุข	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเตย
องค์การบริหารส่วนตำบลนาเตย
31. นายสถาปนา ธรรมโมรา	ปลัดเทศบาลตำบลลาดหญ้า
เทศบาลตำบลลาดหญ้า
จังหวัดกาญจนบุรี
32. นางอรัญญา พุ่มโสม	ครูชำนาญการพิเศษ
องค์การบริหารส่วนตำบลขามเปี้ย
จังหวัดอุบลราชธานี
33. นายสุจินต์ อมตพันธ์	รองนายก
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา

34. นางสาวเพ็ญมาศ เครือจันทร์ นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
องค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ
35. นายสิทธิพงษ์ พงษ์เสื่อ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิต
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

ผู้แทนภาคเอกชน ภาคีเครือข่ายการศึกษา และภาคส่วนต่าง ๆ

1. นายกฤษ ศรีฟ้า ประธานหอการค้าจังหวัดพังงา
หอการค้าจังหวัดพังงา
2. นายศิวโรดม จิตนิยม ประธานสภาการศึกษา
จังหวัดกาญจนบุรี
กรรมการสมาคมสภาการศึกษา
จังหวัดกาญจนบุรี
3. นางสาวธิดาพร เหล่าวิเศษกุล ผู้รับใบอนุญาต
โรงเรียนขจรเกียรติศึกษา
4. นายจุมพล ทองตัน ผู้ทรงคุณวุฒิและประธาน
อนุกรรมการด้านพัฒนาการศึกษา
คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพังงา
5. นายกิตติ เติมิมผล ผู้จัดการฝ่ายการตลาด
ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซา ลำปาง
6. นายศุภวิชญ์ สังสุทธิพงศ์ ครู
วิทยาลัยเทคโนโลยีชัยภูมิบริหารธุรกิจ
7. นางสาวเมธาวี นินนานนท์ ผู้จัดการองค์กรพัฒนาเอกชน
8. อาจารย์ ดร.ขวัญนภา สุขคร ผู้อำนวยการ
ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
9. นายประทีป หวานชิต ข้าราชการบำนาญ
สภาการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

10. นางสาวปารีชาติ นามวัฒน์ เลขานุการคณะทำงาน
คณะทำงานป้องกันและ
แก้ไขปัญหาเอดส์ องค์กรเอกชน
จังหวัดชัยภูมิ
11. นางสาวเพ็ญภัสสร ตงศิริ ผู้จัดการ
ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซา ลำปาง
12. นางภาววี ผิวอ่อน ผู้อำนวยการ
วิทยาลัยเทคโนโลยีชัยภูมิบริหารธุรกิจ
13. นายกฤษดา เขียวสนุก เลขานุการ
สมัชชาการศึกษานครลำปาง
14. นายวิมล วีระโจง ข้าราชการบำนาญ
สำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
15. นางสาวอรอุมา ไชยเศรษฐ รองประธานสภาส่งเสริมการเรียนรู้
และทักษะชีวิตเด็กและเยาวชน
จังหวัดชัยภูมิ
16. นายสมชาติ เลี้ยววานิช รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนและ
ความร่วมมือ
วิทยาลัยเทคโนโลยีอีสานบริหารธุรกิจ
จังหวัดชัยภูมิ
17. นายจักรกฤษณ์ โพธิ์แพงพุ่ม ผู้ประสานงานสถาบันศรัทธาภัฏ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
18. นางกรพินธุ์ วงศ์เจริญ ข้าราชการบำนาญ
อดีตพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง
19. ดร.พระมหาวิฑูรย์ สิทธิเมธี รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ
มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

20. นางฉวี ณ ตะกั่วทุ่ง
เลขานุการ
สภาวัฒนธรรมอำเภอตะกั่วทุ่ง
ภาคีเครือข่ายการศึกษาจังหวัดพังงา
21. ดร.ลักขิกา เจริญศรี
ข้าราชการบำนาญ
อดีตที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการ
ภาคประชาชนด้านสังคมและด้านวิชาการ
สถาบันการเรียนรู้เพื่อพัฒนาท้องถิ่น/
สมาคมสภาการศึกษา
จังหวัดกาญจนบุรี
22. นายยุทธภินท์ เตชะแก้ว
อาจารย์สาขาการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์และชุมชน
คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน
23. นางแววมยุรี อี้อดปัญญา
กรรมการบริหาร
สมาคมผู้ประกอบการไม้ จังหวัดลำปาง
24. นายพิพัฒน์ แก้วจิตคงทอง
ประธานศูนย์พัฒนาการเมือง
ภาคพลเมืองสถาบันพระปกเกล้า
จังหวัดกาญจนบุรี
สถาบันพระปกเกล้า
25. นายเอิบ อร่าม
ข้าราชการบำนาญ
อดีตผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดพังงา
26. นายประสงค์ พรโสภิน
ข้าราชการบำนาญ
อดีตผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

27. นายเรวัฒน์ สุธรรม
ข้าราชการบำนาญ
อดีตผู้ตรวจราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ
ประธานสมัชชาการศึกษา นครลำปาง
28. นายเอนก ชีชนะนะ
ผู้บริหารโฮป อะคาเดมี่
จังหวัดกาญจนบุรี
มูลนิธิโฮป อะคาเดมี่
(Hope Academy Foundation)
29. นายศักดิ์ดา พรรณรังษี
ผู้รับผิดชอบโครงการ
โรงเรียนแห่งอนาคต
สมาคมประชาสังคมพังงาแห่งความสุข
30. อาจารย์ ดร.สายชล เทียนงาม
อาจารย์คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
31. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิพงศ์ บุชราคม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี
32. นายกฤตพล วังภูสิต
ผู้ช่วยคณบดีและอาจารย์ประจำ
วิทยาลัยการฝึกหัดครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
33. อาจารย์สุภาภรณ์ มาชัยวงศ์
อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
34. นางสาวดาวรรค์ พงศนันท์
ประธานสภาวัฒนธรรม
อำเภอเมืองชัยภูมิ
35. พันเอกภักดี อำพันพร
ประธานคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนวัดศรีอุปการาม
จังหวัดกาญจนบุรี

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ดร.อำนาจ วิชยานุวัติ	เลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.อุษณีย์ ธโนศวรรย์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.พีรศักดิ์ รัตนะ	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.คมกฤช จันทร์ขจร	ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา
นายสำเนา เนื่อทอง	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณากรอบการศึกษา

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พญ. สยมพร ศิรินาวิน	ประธานคณะกรรมการ เครือข่ายสมัชชสุขภาพ จังหวัดลำปาง
อาจารย์ ดร.วิชิต ตาแก้ว	ภาคีสมาชิก สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง สำนักงานราชบัณฑิตยสภา อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
นายสากล ขวัญทอง	อดีตศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาข้อเสนอ

รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว	อาจารย์วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
อาจารย์ ดร.รวิช ตาแก้ว	ภาคีสมาชิก สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง สำนักงานราชบัณฑิตยสภา อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
นายสากล ขวัญทอง	ข้าราชการบำนาญ อดีตศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี
นายพัฒนพงษ์ สุขมะดัน	ผู้ช่วยผู้จัดการกองทุน เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมลงพื้นที่ศึกษาและเก็บข้อมูล

อาจารย์ ดร.รวิช ตาแก้ว	ภาคีสมาชิก สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง สำนักงานราชบัณฑิตยสภา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร.เอนก สุวรรณบัณฑิต	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
อาจารย์ ดร. เมธา หริมเทพาธิป	อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
นางพรรณนิภา หริมเทพาธิป	นักวิชาการมูลนิธิสหธรรมิกชน
นายศิวากร ชุตินิวิทย์	นักวิชาการอิสระ
นายภาสกร อุดลพัฒน์กิจ	นักวิชาการอิสระ

วิเคราะห์ สังเคราะห์ ยกร่าง และบรรณาธิการ

ดร.วัลภา เล็กวัฒนานนท์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนานโยบาย ด้านการมีส่วนร่วมและสมัชชาการศึกษา
นายเอกพล ดวงศรี	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ

รวบรวมข้อมูล พิสูจน์อักษรและศิลปกรรม

นายเอกพล ดวงศรี	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ
นางสาวนริศรา ใจคง	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นางสาวสิริกานต์ แก้วคงทอง	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นายศัพทสร ทองดี	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ดร.วัลภา เล็กวัฒนานนท์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนานโยบาย ด้านการมีส่วนร่วมและสมัชชา การศึกษา
นางสาวกรมมล จึงสำราญ	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ
นางสาวทัศนวัลย์ เนียมบุบผา	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ
นายเอกพล ดวงศรี	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ
นางสาววรรกร สายแก้ว	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นางสาวนริศรา ใจคง	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นางสาวสิริกานต์ แก้วคงทอง	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นายศัพทสร ทองดี	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นางสาวบุศรา บุญเกิด	ผู้ช่วยนักวิชาการ
นางสาวลัทพรพรรณ เดชสุภา	ผู้ช่วยนักวิชาการ

ผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม และภาคีเครือข่าย

สมัชชาการศึกษาานครลำปาง

สภาการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

สภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ

ภาคีเครือข่ายการศึกษาจังหวัดพังงาและประชาคมพังงาแห่งความสุข

หน่วยงานรับผิดชอบ

กลุ่มพัฒนานโยบายด้านการมีส่วนร่วมและสมัชชาการศึกษา

สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

โทร. 02-668-7123 ต่อ 2534, 2540 โทรสาร 02-243-1128

รวมเอกสารวิชาการ
สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 – ปัจจุบัน

ขอความกรุณาจากท่านผู้ได้รับเอกสารฉบับนี้
กรอกแบบตอบรับ เพื่อเป็นข้อมูลให้สำนักงานฯ นำไปผลิตและพัฒนาองค์ความรู้ต่อไป
ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สื่อสิ่งพิมพ์ สกศ.
ลำดับที่ 34/2564
ISBN 978-616-270-338-6